

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Hoe meneer Prins zijn gedachten kwijtraakte

Helen Anema, Esther van den Berg, Sarai Boelema, Annelies Buhrmann, Irene Huenges Wajer, Josje Kal, Mariska Mantione, Carla Ruis, Haike van Stralen, Kim Verweij & Martine van Zandvoort (2022), Amsterdam: Uitgeverij Boom, 187 pp., ISBN 9789024446285

► Willem S. Eikelboom

Elke patiënt is uniek, maar sommige patiënten blijven je in het bijzonder bij. In het boek *Hoe meneer Prins zijn gedachten kwijtraakte* beschrijven elf Nederlandse klinisch neuropsychologen elk zo'n patiënt. Hiermee krijg je als lezer een unieke inkijk in de spreekkamer van de klinisch neuropsycholoog.

Dit boek bestaat uit elf casusbeschrijvingen van klinisch neuropsychologen werkzaam in ziekenhuizen en de ggz. De casussen variëren van traumatisch hersenletsel, (vermoeden op) dementie, hersentumoren en epilepsie en laten zien welke impact deze hersenbeschadigingen kunnen hebben op het denkvermogen, emoties en gedrag. De verhalen maken duidelijk dat de gevolgen van het hersenletsel niet alleen worden bepaald door de locatie en ernst van de schade, maar ook door de persoonlijkheid, coping en het sociale netwerk van patiënten. Er is telkens speciale aandacht voor de gevolgen voor de naasten van mensen met niet-aangeboren hersenletsel – een nog weleens onderbelichte doch groei-

ende groep mensen in Nederland. Bij elke casus beschrijft de betrokken klinisch neuropsycholoog de verrichte (neuropsychologische) diagnostiek, maar wordt te meer duidelijk welke rol klinisch neuropsychologen kunnen spelen in het verzorgen van psycho-educatie, cognitieve revalidatie, traumabehandeling en cognitieve gedragstherapie.

De verhalen benadrukken de veerkracht van mensen met niet-aangeboren hersenletsel en hun naasten. Tegelijkertijd wordt er geschreven over verlies, verdriet en rouw waar men binnen de klinische neuropsychologie maar al te vaak mee wordt geconfronteerd. Het is uniek dat er, naast de impact voor patiënten en hun naasten, in dit boek ook aandacht is voor de impact op de specialisten zelf. Als lezer krijg je niet alleen een inkijk in de diagnostische overwegingen en uitleg over hersen-gedragrelaties, maar deel je ook in de gevoelens van twijfel, trots en verdriet.

Het boek bevat een relatief groot aandeel uitzonderlijke en zeldzame aandoeningen en ingrepen (bijvoorbeeld drie wakkere OK's). Dit biedt unieke inzichten in de kwetsbaarheid, maar ook het aanpassingsvermogen van onze hersenen en bovendien presenteren de auteurs patiënten die hen zijn bijgebleven. Maar er is ook het risico dat een doorsnee beginnend neuropsycholoog zelden met dit soort gevallen te maken krijgt en patiënten en naasten zich mogelijk minder in deze uitzonderlijke gevallen kunnen herkennen. Daarnaast is er enige herhaling op te merken na het lezen

van alle hoofdstukken en is het merkbaar dat de hoofdstukken door verschillende auteurs zijn geschreven. Terwijl sommige hoofdstukken primair vanuit de persoonlijke ervaring van de auteur zijn geschreven, vormen andere hoofdstukken meer minicolleges. Hierbij moet worden opgemerkt dat alle hoofdstukken zeer toegankelijk zijn.

Voor ervaren (klinisch) neuropsychologen zullen veel van de beschreven fenomenen bekend zijn. Toch denk ik dat het boek ook voor neuropsychologen boeiend kan zijn omdat het je stil laat staan bij de gevolgen van de beschreven aandoeningen en aanzet tot nadenken over de filosofische vragen die sommige casussen oproepen, zoals:

‘In hoeverre is iemand nog dezelfde persoon als hij zich na niet-aangeboren hersenletsel niet meer hetzelfde gedraagt?’ en ‘Hoe nemen we de wereld waar als het niet meer lukt om hier woorden aan te geven?’ Maar het is bovenal een boek dat je aan familieleden en vrienden kunt geven om hen kennis te laten maken met de klinische neuropsychologie en de fascinerende werking van de hersenen. Daarnaast kan ik me voorstellen dat het ook van waarde kan zijn voor mensen die zelf of via hun naasten te maken hebben met niet-aangeboren hersenletsel. Kortom, dit boek is echt een visitekaartje voor de klinische neuropsychologie in Nederland!